

Трудова експлуатація – одна з форм торгівлі людьми

Відповідно до Закону України «Про протидію торгівлі людьми» (ст.1) торгівля людьми - це здійснення незаконної угоди, об'єктом якої є людина, а так само вербування, переміщення, переховування, передача або одержання людини, вчинені з метою експлуатації, у тому числі сексуальної, з використанням обману, шахрайства, шантажу, уразливого стану людини або із застосуванням чи погрозою застосування насильства, з використанням службового становища або матеріальної чи іншої залежності від іншої особи.

Відповідальність за такі злочинні дії передбачено статтею 149 Кримінального кодексу України.

Існує чимало різноманітних видів експлуатації: усиновлення (удочеріння) у комерційних цілях, використання в порнобізнесі, використання у військових конфліктах, залучення до злочинної діяльності, трансплантація чи насильницьке донорство, примус до заняття проституцією, рабство і ситуації, подібні до рабства, залучення в боргову кабалу, **примусова праця.**

Примусова праця - це ситуація, в якій жертви змушені працювати проти їхньої власної волі, під погрозою насильства або інших форм покарання, їхня свобода обмежена і на ступінь володіння власністю здійснюється тиск.

За оціночними даними представництва Міжнародної організації з міграції в Україні за час незалежності 230 тисяч українців постраждали від торгівлі людьми, 90% з них потрапляють саме в трудову експлуатацію.

Однією з найтипівіших форм трудової експлуатації сьогодні є використання безоплатної праці, зокрема, на умовах випробувального терміну або стажування, невіплата заробітної плати.

З метою уникнення зазначеної проблеми трудові відносини необхідно розпочинати з укладання трудового договору, який оформляється наказом чи розпорядженням власника підприємства, установи, організації або уповноваженим ним органом (особою) чи фізичною особою (ст. 21 Закону «Про оплату праці»).

Право на своєчасне одержання винагороди за працю захищається статтею 43 Конституції України.

Роботодавців, які порушують встановлені терміни виплати зарплати, або взагалі не виплачують її, можна віднести до категорії таких, які здійснюють трудову експлуатацію. Отже зазначені факти можуть кваліфікуватися як злочинні дії у сфері торгівлі людьми з відповідними санкціями, передбаченими Кримінальним Кодексом.

РАБСТВО У СВІТІ

Більше
27 000 000
людей перебуває у рабстві
у всьому світі

Лише **1-2%** постраждалих вдається врятувати

\$150 000 000 000
щорічний дохід від работоргівлі у світі

1 200 000

дітей щорічно потрапляє до рабства

Кожні **30 сек** ще одна людина
потрапляє до рабства

За даними Міжнародної організації праці та Представництва міжнародної організації з міграції в Україні за 2016 рік.

РАБСТВО В УКРАЇНІ

230 000
українців

постраждали від торгівлі
людьми за роки незалежності

Зросла кількість
постраждалих
серед чоловіків

94%

постраждалих було залучено
до трудової експлуатації

постраждалих мають вищу
або технічну освіту

67%

За даними Міжнародної організації праці та Представництва міжнародної організації з міграції в Україні за 2016 рік.